

Plenum

Torsdag 13.6.2024 kl. 16.00—19.43

2.1. Muntlig fråga om trafikprojekt (Anna-Kristiina Mikkonen sd)

Muntligt spörsmål MFT 122/2024 rd

Muntlig frågestund

Talman Jussi Halla-aho: Ledamot Mikkonen, Anna-Kristiina, varsågod.

Debatt

16.01 Anna-Kristiina Mikkonen sd: Arvoisa puhemies! Ensi viikolla tiet täyttyvät juhannuksen viettoon suuntaavista suomalaisista. Lomalaisia odottavat kuitenkin kuoppaiset tiet ja rapistuvat sillat. Hallitus on hylännyt liikenteen pitkäjänteisen ja yhteisesti sovitun kehittämisen. Sen sijaan hallitus harjoittaa poukkoilevaa, ennakoimatonta ja kalliiksi käyvää liikennepolitiikkaa, jota se rahoittaa myymällä valtion omaisuutta. Kun rahaa on vähän, pitää periaatteiden olla selkeitä.

Hallitus poimi Säätytalolla omaan koriinsa hankkeita myös Väyläviraston arvioiman tärkeysjärjestyksen ulkopuolelta. Juhannusliikenteen rinnalla moni hallituspuolueenkin edustaja on jäänyt kaipaamaan Väylän listalta muun muassa Puumalan Hätinvirran siltaa, Kouvola—Kotka-valtatien toteutusta tai Karjalan rataa. Ministeri Ranne, miksi hallitus on ohittanut yhteisesti sovitut ja asiantuntijoiden tärkeiksi katsomat liikennehankkeet?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Ranne, olkaa hyvä.

16.02 Liikenne- ja viestintäministeri Lulu Ranne (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Nyt täytyy kyllä todeta, että se 3 000 miljoonan investointihanke, jota tämä hallitus toteuttaa, vastaa erittäin hyvin sitä, mitä Suomi tarvitsee, mitä teollisuus tarvitsee, mitä kansalaiset tarvitsevat. Listalle on nostettu sellaisia hankkeita, joita oppositiosta on haikailtu vuosikausia. Siellä on vt 5 Itä-Suomesta, 180 miljoonaa. Siellä on vt 12 Päijät-Hämeestä, jota on haikailtu demareista 40 vuoden ajan. Siellä on vt 15, Kouvola—Kotka, erittäin tärkeä hanke, ja muun muassa Lapista vt 21. [Eduskunnasta: Missä rahat? — Hälinää] Me nimenomaan satsaamme sellaisiin kohteisiin, joita Suomi tarvitsee, ja me teemme tämän hyvin, erittäin vakuuttavasti ja tarkasti. Ja asfalttitöitä, joita toteutetaan tänä kesänä, toteutetaan myös tulevana vuosina.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pyydän edustajia vähentämään hälinää silloin, kun joku edustaja esittää kysymystä tai ministeri vastaa siihen. — Pyydän niitä edustajia, jotka haluavat esittää lisäkysymyksiä tähän aiheeseen liittyen, ilmoittautumaan painamalla V-painiketta ja nousemalla seisomaan. — Edustaja Mikkonen, Anna-Kristiina, olkaa hyvä.

Punkt i protokollet PR 66/2024 rd

16.04 Anna-Kristiina Mikkonen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ministeri Ranne, helmikuun kyselytunnilla sanoitte: ”Me pysäytetään ensi kesän aikana korjausvelan kasvu.” Ensi kesähän on jo nyt, keskikesän juhla on jo ensi viikolla. Te siis lupasitte, että korjausvelan kasvu pysähtyy tänä kesänä. Väyläviraston mukaan korjausvelka kuitenkin vain jatkaa kasvamistaan, 250 miljoonalla eurolla vuodessa. Olette myös todennut, että hihat on jo kääritty, tietyömailla on ryhdytty toimeen ja te saatte pysäytettyä korjausvelan kasvun tälle vuodelle. Mutta korjausvelkahan vain jatkaa kasvuaan maantiesilloissa, rataverkolla ja vesiväylillä. Tämä on hieman ristiriitaista. Ministeri Ranne, lupasitteko ehkä vähän liikoja?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Ranne, olkaa hyvä.

16.05 Liikenne- ja viestintäministeri Lulu Ranne (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Se, mitä tänä kesänä tapahtuu, on todella se, että korjausvelan kasvu pysäytetään. 4 000 kilometriä uutta asfalttia... [Välihuutoja] — Tänä vuonna se pysähtyy. — Toki tiedämme, että kolmen kauden aikana korjausvelka on kasvanut niin radoilla kuin teillä. Tämä ei ole mikään yksittäinen hetkellinen tapaus, että nyt tällä hetkellä olemme tässä kriisissä. Mutta se täytyy todeta, että tilastollisesti — kysykää Väylältä, kysykää asiantuntijoilta [Vasemmalta: Kysytään ministeriltä!] — tänä kesänä tilanne on näin. Ja korjausvelkaan tulemme satsaamaan. Siellä on jo korvamerkitty 570 miljoonaa euroa, [Hälinää — Puhemies koputtaa] minkä lisäksi kaikki käytettävissä oleva muu raha, joka on mahdollista irrottaa korjausvelan taittamiseen, otetaan tietenkin käyttöön. Lisäksi nämä äsken mainitsemi useat hankkeet ja monet muutkin hankkeet täällä hallituksen investointiohjelmassa ovat sellaisia, että ne osaltaan tulevat myöskin taittamaan korjausvelan kasvua.

Ja tietenkin on selvää, että me tarvitsemme myöskin pitkäjänteisen rahoituksen, jota tämä hallitus myös hakee, jotta me voimme varmistaa, [Puhemies koputtaa] että jatkossa saamme tämän kokonaisuuden hallintaan.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Asell, olkaa hyvä.

16.06 Marko Asell sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Suomi tarvitsee työtä. Työvoiman liikkuvuuden esteitä olisi karsittava ja mahdollistettava työ kauempaakin kotia ilman pakkoa muuttaa työn perässä. Etätyön yleistymisestä huolimatta monen on pendelöitävä töihin. Joukkoliikenteen olisi mahdollistettava matka-ajan käyttö tehokkaasti. Riittävä matkapuhelinverkkojen kapasiteetti junaratojen varrella on avainkysymys, ja viime kaudella löytyi 4,7 miljoonaa VR:n, operaattorien ja viranomaisten yhteistyöhön ongelman ratkaisemiseksi. Kaupallisesti verkot eivät rakennu ratojen erämaataipaleille, joilla niille on vain hetkittäistä tarvetta. VR on jo osaltaan investoinut vaunukaluston ja verkolaitteiden uusimiseen ja tutkii ikkunakuuluvuuden parantamista. Tämä jo myönnetty rahoitus olisi tarvittu uusiin tukiasemiin katvealueilla. Kysynkin ministeriltä: miksi peruitte jo rahoitetun hankkeen, joka olisi tuonut kaivattua helpotusta pääradan työmatkalaisille? [Vasemmalta: Erittäin hyvä kysymys!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Ranne, olkaa hyvä.

Punkt i protokollet PR 66/2024 rd

16.07 Liikenne- ja viestintäministeri Lulu Ranne (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ensin totean, että edelleen nämä vuosikausia jatkuneet neuvottelut ja keskustelut operaattoreiden, viranomaisten ja ministeriön kesken jatkuvat. Eli edelleen haemme ratkaisua tälle, millä aikatauluilla ja millä rahoituksella nämä junien nettiyhteydet olisi mahdollista ratkaista. [Keskeltä: Missä rahat? — Hälinää — Puhemies koputtaa]

Mutta totean tähän nyt kuitenkin, että VR vastaa VR:n palveluista. VR on ensisijaisesti vastuussa siitä, minkälaista ravintolapalvelua, minkälaiset istuimet ja minkälaiset nettiyhteydet VR tarjoaa. Tästä tietenkin täytyy katsoa eteenpäin, [Hälinää — Puhemies koputtaa] kuinka me voisimme teknisesti edistää tätä, mutta jos mietitään valtiontalouden tilannetta tällä hetkellä, niin meidän on aivan pakko keskittyä peruspalveluihin — niihin välttämättömiin, aivan ensisijaisiin. Toki me haemme yhteistyössä edelleen niitä ratkaisuja, mutta jos asia olisi ollut helposti hoidettavissa, niin eivätköhän aikaisemmat hallitukset olisi sen hoitaneet. [Välihuutoja — Puhemies koputtaa]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Eskelinen, olkaa hyvä.

16.08 Seppo Eskelinen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ministeri Ranne, totesitte viime kuussa Nato-kokouksen yhteydessä, että Suomessa olisi huoltovarmuuden kannalta siirryttävä tsaarinaikaisesta raideleveydestä eurooppalaiseen raideleveyteen. Oma ministeriönne julkaisi asiasta 70-sivuisen asiantuntijaselvityksen viime keväänä. Lopputulos oli, ettei hanke ole missään tarkasteluvaihtoehdossa kannatettava. Aika ja kustannusarviot vaihtelevat viidestä miljardista kymmeneen miljardiin ja viidestä vuodesta kymmeneen vuoteen tai vuosikymmeniin investointina. Tähän päälle tulevat kaluston muutuskustannukset ja elinkeinoelämän haitta reiteille. Samaan aikaan rataverkon korjausvelka on kasvanut 1,6 miljardiin. [Vasemmalta: Juuri näin! Ohhoh!] Kaikilla keskeisillä rataosuuksillamme on välityskyky- ja kapasiteettiongelma. Eikö meidän pitäisi huolehtia nykyisestä rataverkosta ja sen toimivuudesta enemmän kuin ruveta rahaa työntämään uusiin hankkeisiin? [Välihuuto perussuomalaisten ryhmästä] Huomioiden rataverkon nykyisetkin tarpeet [Puhemies koputtaa] uskotteko uuden selvityksen muuttavan arviota raideleveyden muuttamisen [Puhemies koputtaa] hyödyistä?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Ranne, olkaa hyvä.

16.09 Liikenne- ja viestintäministeri Lulu Ranne (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Suomen tilanne on muuttunut pitkällisesti ja pysyvästi sen jälkeen, kun Venäjä aloitti sodan, sen jälkeen, kun Suomen raja meni kiinni. Huoltovarmuus- ja turvallisuusnäkökulmat ja myöskin teollisuuden tarpeet, EU ja Nato osoittavat siihen suuntaan, että tällainen selvitys, jossa tarkastellaan sitä, kuinka eurooppalainen raideleveys voitaisiin askel askeleelta toteuttaa Suomessa, on tärkeä ja välttämätön juuri tässä ajassa. Tämä tarkoittaisi sitä, että ensin selvitämme sen, millä tekniikalla, millä rahalla, minkälaisilla pätkillä tämä olisi mahdollista toteuttaa. Tähän on hyvinkin saatavissa merkittävää EU-tukea, ja missään tietenkään ei ole kukaan pistämässä noin vain miljardeja menemään, kuten edellisessä hallituksessa tehtiin. [Vasemmalta: Ohhoh!] Joka tapauksessa tämä selvitys, jolle saadaan valtavasti tukea myöskin turvallisuusnäkökulmista, on erittäin tärkeä juuri tässä ajassa, tässä tilanteessa. [Puhemies koputtaa] Se on Suomen etu. [Timo Harakka: Entä se valtiontalous?]

Punkt i protokollet PR 66/2024 rd